

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at de på ny udarbejder handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030.****Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit**

(Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh)

samt

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut, i et samarbejde med kommunerne, at yde en ekstraordinær og særlig indsats over for børn og unge, der er registreret som særligt udsatte samt at igangsætte behandlingen af de sager vedrørende børn og unge som ikke er blevet behandlet.

(Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Bjørk L. Kristensen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut

Medlem af Inatsisartut Paneeraq Olsen, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 2.maj under FM2023 gennemgået forslagene.

Forslagenes indhold og formål

Med fremsættelsen af punkt 68 vil forslagsstiller opnå, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en ny handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030. Forslagsstiller mener at man ved den forrige udarbejdelse af handlingsplanen ikke har inddraget

kommunalbestyrelser og borgmestre, medlemmer af Inatsisartut (herunder Familie og Sundhedsudvalget), partierne, samt MIO under udarbejdelsen og frem mod præsentationen af handlingsplanen.

I forhold til punkt 69 er formålet at pålægge Naalakkersuisut til, i samarbejde med kommunerne, at yde en ekstraordinær indsats over for børn og unge, der er registreret som særligt udsatte samt at igangsætte behandlingen af sager som endnu ikke er blevet behandlet.

Førstebehandling af forslagene i Inatsisartut

Forslagene fik god opbakning under førstebehandlingen. Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag til punkt 68:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en opdatering af Handlingsplanen for efterlevelse af FN’s Konvention om Barnets Rettigheder. Handlingsplanen offentliggøres senest den 1. maj 2024”.

Naalakkersuisut indstillede punkt 69 til vedtagelse, da de ekstraordinære og særlige indsatser allerede er i gang. Forslaget blev henvist til udvalgsbehandling i Familie og Sundhedsudvalget.

Forslagenes økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Forslagsstiller har estimeret omkostningerne til realiseringen af punkt 68 til en årsnormering for en AC-fuldmægtig på 500.000 kr. Hvad angår punkt 69 fremgår det at forslaget anslås de administrative konsekvenser til at udgøre 1 årsnormering af en AC-fuldmægtig og forslagsstiller mener at såfremt der bliver behov for finansiering af de ekstraordinære indsatser vil Naalakkersuisut blive nødsaget til fremsende en tillægsbevillingsansøgning til Inatsisartuts Finans og Skatteudvalg.

Deputationer

Deputationer fra følgende organisationer, selskaber og foreninger har haft foretræde for udvalget:

- Børnetalesmanden, MIO
- Atorfillit Kattuffiat (herefter AK)
- UNICEF
- Kalaallit Meerartaat/ Grønlandske Børn

Børnetalesmanden gav udvalget et stort indblik i udarbejdelsen af den forrige handlingsplan for efterlevelse af FN’s Børnekonvention. Udvalget vil i den sammenhæng bemærke, at et af de vigtigste af MIO’s budskaber er, at der ved udarbejdelse af en ny handlingsplan at der sker reel en inddragelse af børn og at der er lokal forankring. Et af de områder, hvor der er behov for

udvikling er psykisk støtte og hjælp til børnene der har været udsat for traumer og vokser op med sociale udfordringer. Det er et ønske at handlingsplanen udarbejdes således, at der er en klar og præcis plan for implementering og en sikring af at der er afsat ressourcer og midler til nye initiativer.

AK som har medlemmer som er fagpersoner/ socialrådgivere, som arbejder tæt på børnene, oplever et arbejdsmiljø, som trænger til omfattende forbedringer i løn, arbejdsvilkår og faglig udvikling. Der er et stort behov for flere ansatte for at kunne imødekomme børnenes behov for hjælp og støtte og behovet for sagsbehandling. Mange socialrådgivere finder det ikke attraktivt at arbejde i kommunerne, da der er mange sager pr. medarbejder, lav løn, og der er en stor mangel på fagligt miljø, særligt i de mindre steder. Ligesom der efterlyses supervision, bedre ledelse, en overordnet og samlet strategi samt kurser.

UNICEF præsenterede deres struktur og model som de har arbejdet med igennem lang årrække. Organisationen arbejder for at sikre efterlevelse af børnenes rettigheder og har en landsdækkende og internationalt netværk og samarbejde. Organisationen arbejder altid for at sikre at børnene inddrages, også de udsatte børn, ved at give dem mulighed for at henvende på SMS og anonymt. Et af de vigtigste budskaber var at der er behov for koordination mellem kommunerne og Naalakkersuisut. Organisationen gav udtryk for at de mener, der allerede er gode initiativer i gang i den nuværende handlingsplan, men der er behov for mere struktur, klare mål ved baseline og indikatorer for indsatsen. Set fra børnenes perspektiv er der behov for at se handling, når børnene har givet udtryk for hjælp og støtte.

NAJORTI-ordningen som Kalaallit Meerartaat/ Grønlandske Børn står for, er i dag en velbenyttet ordning i næsten alle byer, men undtagelse af 3 steder. Der er i dag ca. 30 NAJORTI landet over og NAJORTI bistår børnene ved samtaler i kommunal regi. Medarbejderne er med at sikre børnene en velplanlagt samtale og er med til at sikre børnenes perspektiv under møderne samt sikre tryghed. Medarbejderne oplever, at kommunerne mangler en opgavebeskrivelse, da der kan opstå misforståelser i forhold til NAJORTI-funktionen.

Opsummerende fik udvalget et vældigt stort indblik i de forskellige organisationers omfattende arbejde, men også de udfordringer som de hver især oplever i dagligdagen. Derudover gav organisationerne input til hvad de mener er vigtigt i udarbejdelsen af en evt. ny eller opdateret handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention samt de ekstraordinære og særlig indsatser over for børn og unge som er særligt udsatte.

Udvalgets behandling af forslagene

Udvalget bemærker at begge forslag fik stor tilslutning. Udvalget er enig i, at der er behov for mere samarbejde med alle aktører og at det er vigtigt at være opmærksom på lokale forhold

og muligheder i udarbejdelsen af en ny handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030.

I forhold til punkt 69 finder udvalget det vigtigt at indsatserne er koordinerede og velstrukturerede og det kan ikke understreges nok at kommunerne skal inddrages i langt højere grad end hidtil. Både i forhold til behovsvurderingen, men også til at understøtte sagsbehandlingen i kommunerne.

Udvalgets indstillinger

- **Til punkt 68:**

Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse og skal på det kraftigste opfordre Naalakkersuisut til at inddrage MIO og kommunerne under udarbejdelsen og opdateringen af handlingsplanen

- **Til punkt 69:**

Udvalget indstiller forslaget til vedtagelse, men udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til at udarbejde en plan for de ekstraordinære og særlige indsatser senest 1.januar 2024 og udvalget forventer således at udvalget orienteres løbende om denne proces

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kúko
Formand

Bjørk L. Kristensen
Næstformand

Hans Peter Poulsen

Najaaraq Møller

Mikivsuk Thomassen

Eqaluk Høegh

Paneeraq Olsen